

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 14CoP/91/2023  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120201343  
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:4120201343.3

## Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a sudcov JUDr. Róberta Foltána a Mgr. Aleny Čakváriovej v právnej veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, 949 01 Nitra, dieťa rodičov – matky C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. D. F. XXX, XXX XX D. E. D. F. a otca B. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, XXX XX H. H., zastúpeného advokátkou JUDr. Zuzanou Bejdovou, LL.M, so sídlom Skuteckého 30, 974 01 Banská Bystrica, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletej na čas do rozvodu manželstva, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 11P/20/2020-351 zo dňa 6.4.2022 v časti trov konania takto

### rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti náhrady trov konania r u š í a vec sa mu v tejto časti v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

### odôvodnenie:

1.  
Rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. rozhodol tak, že návrh matky, aby súd zveril maloletú na čas do rozvodu do jej osobnej starostlivosti a otcovi uložil povinnosť platiť výživné vo výške 250 eur mesačne, zamietol.
2.  
Súd prvej inštancie právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 62 ods. 1-5, § 65 ods. 1 a § 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine (ďalej len zákon o rodine) bez toho, že by odôvodnil na základe akých skutočností a dôvodov návrh matky zamietol.
3.  
O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol výrokom II. tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na ich náhradu nepriznal. Ani v tejto časti nebolo rozhodnutie súdom prvej inštancie žiadnym spôsobom zdôvodnené.
4.  
Proti rozsudku súdu prvej inštancie, v časti výroku o trovách konania, podal odvolanie otec, a to s poukazom na ustanovenie § 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v spojení s ustanovením § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Namietal, že prvoinstančný súd rozhodnutie v tejto časti žiadnym spôsobom neodôvodnil, čím mu znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti poukázal na to, že ustálená rozhodovacia prax všeobecných súdov prijala princípy vychádzajúce z rozhodnutí ESLP, na ktorých je založené právne perfektné odôvodnenie rozsudku. V ňom musí súd uviesť, podľa akej právnej normy vec posúdil, teda pod hypotézu akej právnej normy subsumoval ním zistený skutkový stav. Zdôraznil, že súd musí uviesť, ako daný skutkový stav právne posúdil, ktorú právnu normu na daný stav

aplikoval a ako ju v intenciách konkrétneho prípadu interpretoval. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c.Španielsko z 9.12.1994, séria A, č. 303 A, s.12, § 29, Hiro Balani c.Španielsko z 9.12.1994, séria A č. 303-B, Georgiadis c.Grécko z 29.5.1997, Higgins c. Francúzsko z 19.2.1998). Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva „...účelom odôvodneného rozhodnutia je dať stranám najavo, že boli vypočuté. Navyše odôvodnené rozhodnutie dáva stranám možnosť odvolať sa proti rozhodnutiu, ako aj možnosť, aby bolo rozhodnutie preskúmané odvolacím orgánom. Len ak sú vydávané odôvodnené rozhodnutia, môže existovať verejná kontrola výkonu súdnictva.“ (napr. Suominen v.Fínsko § 37, 1.7.2003; Tatishvili v.Rusko § 58, 22.2.2007). Ďalej uviedol, že aj judikatúra Ústavného súdu SR prijala ustálené závery o tom, že súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný sformulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia (nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 114/08). Súd musí súčasne vychádzať z toho, že je povinný poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP), na ktorú skutočnosť poukazuje Ústavný súd SR v rozhodnutiach (napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09). „Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06, III. ÚS 107/07).“ „Podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie (subsumpcia skutkového stavu pod zvolené právne normy) nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru“ (I. ÚS 33/2012). „Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutia súdu boli zdôvodnené a presvedčivé... Takýto postup vyplýva z potreby transparentnosti vysluhovania spravodlivosti, ktorá je nevyhnutnou súčasťou každého, justičného aktu. Odôvodnenie rozhodnutia je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny“ (III. ÚS 311/07).

5.

V predmetnej veci otec namietal, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o náhrade trov konania žiadnym spôsobom neodôvodnil a vôbec sa nevysporiadal s jeho návrhom na priznanie nároku na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie neobjasnil, prečo neprijal jeho právny názor na aplikáciu ustanovenia § 55 CMP podporeného konkrétnymi skutkovými okolnosťami a rozhodnutím Ústavného súdu SR. Mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, čo do napadnutého výroku vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím je naplnený odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Poukázal najmä na to, že matka ako aj jej právny zástupca osobne, ústne a e-mailovou korešpondenciou deklarovali, že potom ako nadobudne výrok o výške výživného na čas po rozvoде právoplatnosť, vezme návrh matka v tomto konaní späť. Poukázal na to, že takýto prístup matky zakladá aplikáciu ustanovenia § 55 CMP z dôvodu, čo by bolo vzhľadom na vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie spravodlivé. Za tohto stavu trval na tom, aby súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadol na tieto konkrétne okolnosti prípadu aj na spravodlivé riešenie vzťahov medzi účastníkmi konania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou materiálneho prístupu k výkonu súdnictva (Uznesenie ÚS SR, sp. zn. IV. ÚS 147/08).

6.

Matka podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 16.1.2023, zobrala svoj návrh vo veci samej späť.

7.

Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že jeho funkcia spočíva v ochrane práv a právom chránených záujmov dieťaťa v konaní pred súdom vo veci starostlivosti súdu o maloletých, a preto rozhodnutie o náhrade trov konania ponecháva na úvahe súdu.

8.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že súd prvej inštancie o návrhu matky rozhodol rozsudkom č.k. 11P/20/2020-351 dňa 6.4.2022 (odvolanie voči tomuto rozsudku v časti náhrady trov konania podal iba otec maloletého), pričom matka svoj návrh vo veci samej zobrala späť dňa 16.1.2023, t.j. právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, čo znamená, že neúčinne.

9.

Ako už bolo vyššie spomínané, súd prvej inštancie výrokom II. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, bez toho, že by konkretizoval na základe akého ustanovenia postupoval a neuviedol ani dôvody, na základe ktorých takýmto spôsobom postupoval.

10.

Podľa ustanovenia § 55 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

11.

Nárok na náhradu trov konania vzniká účastníkovi, ktorý mal v konaní úspech. Identifikácia miery úspechu sa posudzuje podľa obsahu návrhu na začatie konania z hľadiska petitu návrhu na začatie konania. V týchto konaniach je možné identifikovať procesný úspech vzhľadom na skutočnosť, že už z povahy veci v zásade vyplýva vznik určitého skutkového a právneho nesúladu, ktorého vyriešenie má podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

12.

Podľa judikatúry Ústavného súdu SR (napr. sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZVč. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napr. sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

13.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c. Španielsko z 9.12.1994 séria A č. 303 A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 220 CSP pri tom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore aj úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práva na tento argument (rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 410/03).

14.

Odvolacia námietka otca maloletého dieťaťa je preto dôvodná, nakoľko odôvodnenie rozsudku prvoinštančného súdu v časti náhrady trov konania je absolútne nepreskúmateľné, nakoľko súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nezdôvodnil na základe čoho rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. V tejto súvislosti je potrebné tiež zdôrazniť, že otec maloletého si náhradu trov konania v samotnom konaní uplatnil a žiadal, aby mu trovy konania boli priznané. Za tohto stavu odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní sa zaoberať nárokom otca maloletého na náhradu trov konania,

opätovne rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania, pričom uznesenie bude potrebné riadne, v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP odôvodniť, a to i s prihliadnutím na argumentáciu otca prezentovanú v priebehu konania vo veci samej.

15.

Podľa § 396 ods. 3 CSP súd prvej inštancie opätovne rozhodne o náhrade trov konania, vrátane tohto odvolacieho konania.

16.

Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).